

**Lista tematów na ustny egzamin z języka polskiego
(„stara” formuła egzaminu)
rok szkolny 2016/2017**

Lp.	LITERATURA
1.	Człowiek w obliczu niezawinionego cierpienia. Przedstaw problem, odwołując się do wybranych utworów literackich
2.	Rzeczpospolita jako dobro wspólne. Przedstaw ten sposób myślenia o Polsce w wybranych utworach literatury przedrozbiorowej.
3.	Obrazy miast i ich mieszkańców utrwalone w literaturze polskiej. Omów zagadnienie na podstawie wybranych utworów z różnych epok.
4.	Wyjaśnij symboliczne znaczenie tytułów wybranych powieści i nowel .
5.	Literackie obrazy buntowników. Omów temat, odwołując się do wybranych utworów literackich.
6.	Krainy nierzeczywiste i ich funkcje. Przedstaw problem, odwołując się do wybranych utworów literatury polskiej i obcej.
7.	Prawda psychologiczna o człowieku w postawionym w sytuacji wyboru. Dokonaj analizy przyczyn upadku wybitnych jednostek w świetle wybranych utworów różnych epok
8.	Motyw snu i sposoby jego ujęcia w literaturze różnych epok. Omów na wybranych przykładach.
9.	Przemiana wewnętrzna jako motyw określający osobowość bohatera romantycznego. Omów problem na wybranych przykładach literackich.
10.	Bohaterowie samotni z wyboru i samotni z konieczności. Rozważ problem, odwołując się do wybranych utworów literatury polskiej i obcej
11.	Epos rycerski a literatura fantasy. Omów podobieństwa i różnice w kreacji bohaterów i świata przedstawionego.
12.	Obraz wsi i stosunków społecznych w literaturze. Omów problem na wybranych przykładach.
13.	Miłość w czasach wojny i zagrożenia. Omów zagadnienie, odwołując się do wybranych przykładów.
14.	Polaków portret własny. Omów problem na wybranych przykładach literackich różnych epok.
15.	Motyw rozstania w literaturze. Omów najciekawsze kreacje, odwołując się do wybranych utworów z różnych epok.
16.	Czar i baśniowość w poezji Bolesława Leśmiana. Przedstaw sposoby kreacji i funkcje baśniowości w wybranych utworach.
17.	Bóg i człowiek w tradycji literackiej. Przedstaw wzajemne relacje, odwołując się do wybranych epok literackich.
18.	Mity jako ważne tworzywo literatury. Omów temat na wybranych przykładach.
19.	Rola śmiechu w literaturze staropolskiej. Rozważ problem na wybranych przykładach.
20.	Motyw Arkadii w literaturze. Omów temat, odwołując się do wybranych utworów literatury polskiej i obcej
21.	Różne oblicza totalitaryzmu w literaturze. Omów problem na podstawie wybranych utworów literackich.
22.	Wartości obecne w kazaniach Jana Pawła II. Omów problem, odwołując się do wybranych tekstów.
23.	Motyw obłędu i szaleństwa w literaturze. Omów zagadnienie, odwołując się do wybranych utworów.
24.	Wielkie teorie filozoficzne i ich echo w literaturze. Omów temat w oparciu o wybrane przykłady.
25.	Koncepcja artysty w różnych epokach literackich. Omów problem, odwołując się do wybranych tekstów.
26.	Obyczaj weselny w różnych kulturach. Omów temat na przykładach literackich.
27.	Jednostka w konfrontacji ze zbiorowością. Przedstaw bohaterów i konsekwencje podejmowanych przez nich działań na podstawie wybranych utworów literackich.

28.	Artysta jako bohater literacki. Bazując na biografiiach wybranych 3 twórców zanalizuj temat.
29.	Losy dzieci w wybranych przykładach z literatury. Omów kreacje dziecka-bohatera, odwołując się do wybranych przykładów
30.	Biografia jako klucz do odczytania twórczości pisarza. Omów temat, odwołując się do wybranych utworów
31.	Zbrodniarze literaccy. Omów motywy i konsekwencje ich postępowania na podstawie wybranych utworów literatury polskiej i obcej.
32.	Obrazy zagłady z czasów II wojny światowej w pamiętnikach i wspomnieniach ofiar i ocalonych. Omów temat, analizując wybrane utwory.
33.	Heroizacja i deheroizacja w literaturze polskiej. Przedstaw temat na wybranych przykładach literatury polskiej.
34.	Kryzys wartości współczesnego świata zapisany w poezji i dramacie Tadeusz Różewicza. Przedstaw temat na wybranych przykładach
35.	Różne oblicza rodziny obecne w literaturze polskiej. Omów problem na podstawie wybranych utworów.
36.	Przyroda świadkiem wielkim wydarzeń historycznych. Omów problem na wybranych przykładach.
37.	Realizm i symbolizm jako dwa sposoby kreowania świata w literaturze. Omów problem odwołując się do wybranych utworów.
38.	Literackie kreacje chłopa w literaturze polskiej. Omów problem na wybranych przykładach.
39.	Różne sposoby pisania o „czasach nieludzkich”. Omów problem odwołując się do wybranych utworów literatury współczesnej
40.	Ciemne oblicze miasta. Zanalizuj temat na podstawie wybranych utworów pozytywizmu, Młodej Polski i XX-lecia międzywojennego
41.	„Małe ojczyzny” w literaturze i ich funkcje. Scharakteryzuj sposób ich kreowania, analizując wybrane utwory literackie.
42.	Leopold Staff – poeta trzech pokoleń. Wykorzystując wybrane utwory wskaż tendencje pojawiające się w jego twórczości od Młodej Polski po współczesność.
43.	Portret polskiego powstańca, sposoby jego kreacji i funkcje w literaturze. Omów temat, analizując wybrane utwory literackie.
44.	Powieść przed i po przełomie antypozytywistycznym. Wskaż różnice sposobie kształtowania powieści, analizując wybrane utwory.
45.	Porównaj wizerunek i rolę kobiety w pozytywizmie i Młodej Polsce, odwołując się do wybranych utworów literackich.
46.	Dialog z tradycją baroku w poezji Stanisława Grochowiaka. Omów problem na podstawie wybranych utworów.
47.	Człowiek wolny czy zdeterminowany? Omów problem w odniesieniu do utworów literackich XX-lecia i współczesności
48.	Wizja świata zawarta w powieściach Stanisława Lema. Omów problem odnosząc się do wybranych utworów autora.
49.	Literatura w służbie ideologii. Omów temat, odwołując się do wybranych utworów literackich.
50.	Małżeńskie dramaty w wybranych utworach literackich różnych epok. Omów zagadnienie na wybranych przykładach literackich
51.	Stosunki polsko - żydowskie w świetle poznanych utworów literackich przed i po II wojnie światowej.
52.	Siedem polskich grzechów. Wskaż narodowe wady na podstawie wybranych utworów literackich z różnych epok literackich.
53.	Manifesty pokoleń. Zanalizuj teksty różnych pokoleń deklarujące nowe prawdy i porządki.
54.	Wizerunek śmierci w literaturze. Omów zagadnienie na wybranych przykładach wskazując ewolucję motywu.
55.	Brzydota w poezji jako kategoria estetyczna. Przedstaw temat, odwołując się do wybranych utworów barokowych i współczesnych.
56.	Przedstaw kreacje bohaterów, których w Twojej ocenie można nazwać życiowymi

	nieudacznikami.
57.	Obraz cara w literaturze polskiego romantyzmu. Omów problem na podstawie wybranych utworów.
58.	Człowiek w obliczu próby. Omów problem na podstawie literatury wojennej i obozowej.
59.	Wpływ kobiety na życie bohaterów literackich. Omów problem, odwołując się do wybranych dzieł literatury polskiej i obcej.
60.	Dialog z tradycją w poezji Zbigniewa Herberta. Omów temat, odwołując się do wybranych utworów
61.	Dom – bezpieczna zatoka czy miejsce toksyczne? Dokonaj analizy zagadnienia, opierając się na wybranych przykładach literatury polskiej i obcej.
62.	<i>Każda epoka ma swe własne cele.</i> Uzasadnij znaczenie słów Adama Asnyka, odwołując się do wybranych utworów z dwóch epok.
64.	Portret polskiego powstańca, sposoby jego kreacji i funkcje w literaturze. Omów temat, analizując wybrane utwory literackie.
65.	Różne oblicza rodziny obecne w literaturze polskiej. Omów problem na podstawie wybranych utworów.
66.	Ludowe widzenie i wartościowanie świata. Omów problem, odwołując się do wybranych utworów.
67.	Przedstaw wizerunek ojca, wskazując jego wpływ na kształtowanie osobowości dziecka. Omów temat na podstawie wybranych utworów
68.	Obraz PRL-u w twórczości Marka Hłasko. Omów temat, odwołując się do wybranych utworów
69.	Motyw życia –teatru w literaturze. Omów problem na wybranych przykładach.
70.	Bunt wobec komunistycznej rzeczywistości w poezji lingwistycznej. Omów problem na wybranych przykładach
71.	Motyw tańca w literaturze. Omów specyfikę i funkcję tańca, odwołując się do wybranych utworów.
72.	Dydaktyczny charakter literatury oświeceniowej. Omów problem, na podstawie wybranych utworów.
73.	W świecie zabójczych namiętności. Przedstaw wizerunki szekspirowskich bohaterów.
74.	Literackie obrazy przyjaźni. Omów problem, na podstawie wybranych utworów.
75.	Sapkowskiego gra z konwencją literacką. Omów problem odwołując się do wybranych utworów.

KORESPONDENCJA SZTUK

76.	Różne spojrzenia na polski dwór szlachecki w literaturze i malarstwie. Zanalizuj wybrane wizerunki i omów różnice w kreacji majątków rodowych.
77.	Zbrodnia i kara w literaturze i sztuce. Omów problem na wybranych utworach i dziełach sztuki.
78.	Kreowanie świata techniką naturalistyczną i impresjonistyczną w literaturze i malarstwie. Wskaż podobieństwa i różnice, analizując wybrane młodopolskie lektury i obrazy.
79.	Artyści i ich muzy. Omów rolę muzy w tekście literackim, malarskim i muzycznym.
80.	Młodzi gniewni bohaterowie literatury i filmu XX wieku. Analizując wybrane utwory, omów kreacje postaci, motywy i skutki ich działań.
81.	Fascynacja kulturą ludową w literaturze i sztuce. Przedstaw temat, omawiając wybrane teksty kultury.
82.	Artystyczne interpretacje zrywów narodowych. Zanalizuj problem w oparciu o wybrane obrazy twórców.
83.	Motyw piety. Zaprezentuj różne sposoby jego ujęcia, odwołując się do wybranych tekstów kultury.

84.	Motyw upadku i nawrócenia. Omów problem, odwołując się do różnych tekstów kultury.
85.	Styl barokowy w literaturze i sztuce. Omów jego charakterystyczne cechy i funkcję na wybranych przykładach.
86.	Artystyczne interpretacje historii. Zanalizuj problem dokonując analizy porównawczej dzieł Henryka Sienkiewicza i Jana Matejki.
87.	Pożegnanie w literaturze i sztuce. Omów problem, odwołując się do różnych tekstów kultury.
88.	Dziecko wiejskie w nowelistyce i malarstwie pozytywistycznym. Dokonaj analizy porównawczej, okręcając spójność lub rozbieżność motywu.
89.	Wpływ kierunków malarskich na kształt artystyczny dzieła literackiego. Przeanalizuj problem odwołując się do właściwych przykładów.
90.	Bardowie dawni i dzisiejsi. W realizacji tematu oprzyj się na bardach średniowiecznych oraz Jacku Kaczmarskim.
91.	Obraz śmierci w literaturze i sztuce. Omów problem na wybranych dziełach.
92.	Motyw cierpienia w literaturze i sztuce. Omów problem na podstawie wybranych dzieł.
93.	Wizja państwa totalitarnego w literaturze i filmie. Omów problem na podstawie wybranych utworów.
94.	Literackie kreacje kobiet w literaturze i sztuce romantycznej. Omów problem na wybranych przykładach.
95.	Oblicza anioła w literaturze, sztuce i filmie. Omów temat na wybranych dziełach.
96.	Człowiek w drodze. Omów różne realizacje tego motywu w wybranych utworach literackich i filmowych.
97.	Koncepcja kobiecego piękna w literaturze i malarstwie dwóch wybranych epok.
98.	Literackie i malarskie kreacje przyrody w XIX wieku i ich funkcje. Dokonaj analizy porównawczej.
99.	Wizerunek szatana w literaturze i sztuce. Omów temat na wybranych utworach literackich i dziełach sztuki.
100.	Dawny świat Żydów polskich. Przedstaw zagadnienie na wybranych przykładach literackich i malarskich.
101.	Obrazy i plakaty komunistyczne w konfrontacji z dokumentalnymi filmami epoki. Porównaj wynikające z nich wizje świata i człowieka dobierając stosowne przykłady.
	JĘZYK
102.	Metafory w języku polityki. Omów problem na podstawie zgromadzonego materiału językowego.
103.	Rola zapożyczeń językowych w rozwoju polszczyzny. Omów problem na podstawie zgromadzonego materiału językowego.
104.	Moda językowa. Omów zjawisko, odwołując się do języka współczesnej młodzieży.
105.	Przedstaw językowy obraz świata zawarty w piosenkach rokowych.
106.	Omów językowy stereotyp Polaka i Niemca utrwalony w przysłowiach polskich
107.	Rola eufemizmów w języku polityki. Omów zjawisko na podstawie zgromadzonego materiału językowego.
108.	Magia językowa dawniej i dziś- omów zjawisko, odwołując się do wybranej dziedziny życia.
109.	Eufemizmy jako sposób na zniekształcanie obrazu świata. Omów zjawisko, odwołując się do eufemistycznych określeń zawodów.
110.	Rola neologizmów we współczesnej poezji polskiej. Omów problem odwołując się do wybranych poetów XX i XXI wieku.
111.	Zabawa słowem jako sposób na wiersz. Omów problem w odniesieniu do wybranych poetów.
112.	Na podstawie analizy polskich przysłów przedstaw zawarty w nich językowy stereotyp ojca.
113.	Językowy obraz Sarmaty. Omów problem na podstawie analizy języka Onufrego Zagłoby.
114.	Językowy obraz śmierci utrwalony w przysłowiach i związkach frazeologicznych
115.	Stylizacja biblijna w literaturze. Omów problem na podstawie twórczości Skargi i Mickiewicza.
116.	Przeanalizuj językowy obraz gniewu zawarty w związkach frazeologicznych.
117.	Przedstaw językowy obraz wojny w poezji K. K. Baczyńskiego.
118.	„Jak cię słyszą tak cię widzą”- język bohatera literackiego jako element jego kreacji.

119.	Omów zabiegi perswazyjne stosowane w poezji Jana Kochanowskiego i Piotra Skargi.
120.	Językowy obraz mężczyzny w ogłoszeniach matrymonialnych. Omów problem na podstawie zgromadzonego materiału językowego
121.	Językowy stereotyp Włocha i Rosjanina zawarty w przysłowiaach polskich.
122.	Mowy starożytnych oratorów a przemówienia współczesnych polityków. Zanalizuj i porównaj retoryczne środki perswazji zastosowane w wybranych tekstach.
123.	Komizm słowny i sposoby jego realizacji w utworach. Omów na wybranych przykładach literackich.
124.	Językowy obraz wojny w poezji K. K. Baczyńskiego. Omów temat, odwołując się do wybranego materiału językowego